

Szakmai beszámoló a „Körök, egyletek, a civil társadalom története” című időszak kiállítás megrendezéséről

Az NKA Közgyűjtemények Kollégiuma levéltárunkat a „Körök, egyletek, a civil társadalom története” című időszak kiállítás megrendezésére 600 000 Ft támogatásban részesítette.

A kiállítás szorosan kapcsolódott az ugyanezen a címen megrendezett szeptemberi konferenciánkhoz. Mind a konferenciával, mind a kiállítással a körök, egyletek gazdag történetét, a helyi társadalom rétegzett voltát és a polgári tradíciókat kívántuk bemutatni.

A kiállítás tartalmának összeállításakor arra törekedtünk, hogy a XVII. században alakult Tanító Egylettől kezdődően az egyesületek feloszlásáig teljes képet adjunk a Békés megyei civil szervezetek életéről. Két „lapozgató” – 40 szerkesztett tábló – mutatja be a folyamatot. Kiemeltük a legrétegzettebb társadalommal rendelkező Gyulát. A képanyag összeállításánál a képek, levéltári iratok, nyomtatványok összehangolásával látványos képi világra, a lényeges gondolatok kiemelésére törekedtünk. Ugyanakkor grafikonokkal, diagramokkal társadalmi állapotot, folyamatokat is bemutatunk a kiállításra látogatóknak.

A kiállítás színtere: MNL Békés Megyei Levéltára Gyula, Petőfi tér 2. II. em. Időszaki kiállító tér, amely egy kiállító teremből és egy, az épület többi részétől elszeparált, szépen felújított folyosószakaszból áll. Időszaki kiállító terünket az NKA Látogatóbarát Levéltár projektje keretében tudtuk berendezni kiállítási bútorzattal. Ez az első időszak kiállításunk az új kiállítási bútorok között.

A kiállítás nyitva tartása: 2015. dec. 11 – 2016. okt. 1.

A kiállítás kurátora: dr. Bódán Zsolt levéltári osztályvezető

A kiállítás grafikai szerkesztői, nyomtatási, építési munkái: Szitamax Bt. Békéscsaba.

A kiállítás felépítése:

A folyosói résznél a történetre került a hangsúly, így ide – a lapozgatókba, a pulpitusokra – nagyrészt szerkesztett anyagok kerültek, míg a kiállító teremben a látvány, a hangulatok kerültek előtérbe. A terem tárlóiba és vitrinjeibe eredeti levéltári dokumentumokat és múzeumoktól kölcsönzött tárgyakat helyeztünk el.

I. Folyosói kiállítótér

1. Bútorzat, installáció

- 3 db plexis pulpitus
- 4 db „lapozgató” állvány – összesen 76 oldal
- 2db felfüggesztett molinó, 1 db felfüggesztett egyleti zászló
- 1 db íróasztal, 1 db szék

2. A kiállítótér leírása

1. plexis pulpitus: A kiállítás nyitó tablója a kiállítás főbb adataival és a kiállítás vendégkönyvével
2. plexis pulpitus: a kiállítás bevezető szövege (az egyes fogalma, típusai)
3. „lapozgató” állvány: a Békés megyei egyesek története (1. rész. 20 oldal)
4. Folyosó végi ablak alatt: – asztal székkal, rajta írógép: itt lehet névre szólóan kitölteni a „Levéltár Látogatók Ligája” egyes tagsági könyvét.
5. „lapozgató” állvány: a Békés megyei egyesek története (2. rész. 20 oldal)
6. „lapozgató” állvány: a civil társadalom szerveződése egy városban. Gyula város egyesek és körei (16 oldal)
7. plexis pulpitus: a Gyulai Szanatórium Egyeslet, mint egy kiemelkedően fontos társadalmi szervezet alapításának, működésének példája.
8. „lapozgató” állvány: Sportegyesek. (20 oldal)

II. Kiállítótermi tér

1. Bútorzat, installáció

- 4 db fali tárló
- 1 db körbe járható tárló
- 1 db fali vitrin
- könyvszekrényel, asztallal 2 székkal, újságolvasó kerettel kialakított enteriőr
- sínról függesztéssel lelógatott képek

2. A kiállítótermi leírása

1. falhoz állítható tárló fölötté tablótartó: olvasókörök
2. falhoz állítható tárló fölötté tablótartó: Régészeti és Mívelődéstörténeti Társulat
3. falhoz állítható tárló fölötté tablótartó: tűzoltóegyesek

4. Az ajtó melletti és az ajtóval szemközti falon a sarokban: egyesületi pajzsok, jelvények.
5. Az ajtóval szemközti falszakaszon az ablakok közötti posztamensen: az Erkel Színkör makettje, tablótartóban: Színpártoló Egyesület.
6. fali vitrin: dalárdák tárgyai.
7. „a kaszinók világa” enteriőr részlet könyvszekrénnel, asztallal, két székkal, a falon festmény, ingaóra, tablótartó: kaszinók.
8. A tér közepén körbejárható tárló: sportkörök tárgyai, zászlói.

A kiállítás látványvilágát, hangulatát, a „lapozgatók”-ban elhelyezett szerkesztett tablók felépítését pontosan megmutatják a mellékelt képek, illetve a kiállítás megnyitásán készült tv-felvétel.

Partnerek: Nemzeti Művelődési Intézet Békéscsabai irodája magántulajdonban lévő képek gyűjtésével, négy megyében működő múzeum tárgyak kölcsönzésével és magánszemélyek tulajdonában lévő képek másolatainak rendelkezésre bocsátásával gazdagította kiállításunkat.

A kiállítás látogathatósága: A kiállítást előzetes bejelentkezés után vezetéssel tekinthetik meg iskolai csoportok, civil szervezetek. Ennek szervezésében számíthatunk az oktatási intézményekkel az évek során kialakított kapcsolatainkra, valamint a Közösségfejlesztők Békés Megyei Egyesületére is.

Jelenleg keressük a forrásokat arra, hogy az azonos című konferencia és kiállítás anyagának legfontosabb részét könyv, katalógus formában is megjelentethessük, s hosszú távra biztosítsuk a kutatások eredményeinek felhasználhatóságát.

Tisztelettel köszönjük a kapott támogatást!

Gyula, 2016. január 27.

dr. Erdész Ádám
dr. Erdész Ádám
igazgató

A MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR BÉKÉS MEGYEI LEVÉLTÁRA
TISZTELETTTEL MEGHÍVJA A
KÖRÖK, EGYLETEK, A CIVIL TÁRSADALOM TÖRTÉNETE
CÍMŰ KIÁLLÍTÁSA MEGNYITÓJÁRA

HELYSZÍN:
MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR BÉKÉS MEGYEI LEVÉLTÁRA
GYULA, PETŐFI TÉR 2.

IDŐPONT:
2015. DECEMBER 11. 11 ÓRA
A RENDEZVÉNY TÁMOGATÓJA:

KÖSZÖNTŐ:
DR. FÜLÖP TAMÁS
A MAGYAR NEMZETI LEVÉLTÁR FŐIGAZGATÓ-HELYETTESE

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:
DR. KOVÁCS JÓZSEF
ORSZAGGYÜLESI KÉPVISELŐ

A KIÁLLÍTÁST RENDEZTE:
DR. BÓDÁN ZSOLT
AZ MNL BÉKÉS MEGYEI LEVÉLTÁRA OSZTÁLYVEZETŐJE

A **Körök, egyletek, a civil társadalom története** című kiállítás megnyitóján készült képek a honlapunkon megtekinthetők az alábbi link alatt:

http://mnl.gov.hu/mnl/beml/galeria/korok_egyletek_a_civil_tarsadalom_tortenete_kiallitasme_gnyito_2015_12_11

A **Körök, egyletek, a civil társadalom története** című kiállítás sajtóvisszhangja:

- Gyulai Hírlap: <http://www.gyulaihirlap.hu/108236-a-helyi-korok-es-egyletek-eletet-mutatja-be-a-beke>
- Gyula TV: <http://www.gyulatelevizio.hu/hirek/14172-koeroek-egyletek-a-civil-tarsadalom-toertenete-video.html>

A pályázat szakmai beszámolója a **Hungaricana** közös portálon is olvasható:

http://hungaricana.hu/media/uploads/reports/2015/mnl_b%C3%A9k%C3%A9s_megyei_lev%C3%A9lt%C3%A1ra_3513_00465.pdf